

Avdelningen för systemanalys, försörjningstrygghet och statistik

Enheten för energimarknader

Kristina Holmgren

016-544 20 56

kristina.holmgren@energimyndigheten.se

Infrastrukturdepartementet

i.remissvar@regeringskansliet.se

Yttrande angående Trafikverkets rapport: Längre lastbilar på det svenska vägnätet – för mer hållbara transporter

Sammanfattning

- Energimyndigheten tillstyrker förslaget om att tillåta lastbilar på upp till 34,5 meter på en begränsad del av vägnätet.
- Energimyndigheten delar bedömningen om vikten av fortsatt forskning om införande av HCT (High Capacity Transport)-fordon i transportsystemet på effektivt och hållbart sätt och att särskilt belysa frågan om intermodalitet och överflyttningseffekter.
- Energimyndigheten vill lyfta vikten av att fortsatt se över hur styrmedel kan främja överflyttning från väg till järnväg och sjöfart samt intermodala transportlösningar.
- Energimyndigheten delar bedömningen att en fördjupad utredning om vilka logistiska behov som finns för att transporter med längre lastbilar ska kunna ske på ett effektivt sätt bör påbörjas. Det är rimligt att Trafikverket är ansvarig och genomför arbetet i samråd med berörda kommuner.

Energimyndighetens ställningstagande

Energimyndigheten tillstyrker förslaget att tillåta längre lastbilar, upp till 34,5 meter på delar av det svenska vägnätet. Rapporten visar på nyttorna med detta; det kan bidra till ett mer effektivt transportsystem och kan ge minskade koldioxidutsläpp. Det ligger också i linje med det tidigare beslutet att stegvis öppna upp delar av vägnätet för tyngre fordon. Nyttan av att tillåta tyngre fordon på vägnätet ökar av att också tillåta längre fordon.

Trafikverket lyfter i rapporten fram risken att införande av längre och tyngre lastbilar till viss del kan konkurrera ut de mer energieffektiva trafikslagen järnväg och sjöfart, då lastbilstrafik får en ökad kostnadsfördel gentemot dessa trafikslag. Energimyndigheten delar Trafikverkets bedömning och stödjer

förslaget om fortsatt forskning kring hur HCT-fordon kan införas på ett effektivt och hållbart sätt, och särskilt kring intermodalitet och multimodalitet. Energimyndigheten vill också lyfta att en avgörande fråga är att styrmedel införs/justeras för att undvika oönskade överflyttningseffekter. Också Trafikverket lyfter fram i rapporten att klimateffektiviteten skulle gynnas av ett samtidigt införande av styrmedel och andra incitament som bidrar till att dämpa oönskade överflyttningseffekter samt möjliggöra för intermodala transporter. Energimyndigheten delar även denna bedömning.

Trafikverket lyfter i rapporten fram att om vägar där gång- och cykeltrafik förekommer öppnas för längre lastbilar kan det påverka tryggheten för oskyddade trafikanter negativt. Energimyndigheten anser att det därför är viktigt att fortsatt forskning även belyser vilka negativa effekter som HCT-fordon skulle kunna innebära för målsättningen om ökad andel gång och cykel samt vilka åtgärder som berörda kommuner kan vidta för att motverka dessa effekter.

Det ligger utanför Energimyndighetens kompetensområde att bedöma om det vägnät som föreslås att öppnas upp för längre lastbilar är rimligt utifrån hur utformning av infrastrukturen. Energimyndigheten noterar dock att även om det är det föreslagna vägnätet är relativt begränsat sett till det totala vägnätet, så är det en stor del av godsflödena som täcks in. Det indikerar att det utpekade vägnätet är väl avvägt.

Specifika synpunkter

Energimyndigheten vill också peka på vikten att Trafikverket har ett nära samarbete med SKL och berörda kommuner för att genomföra detta så effektivt och till så stor nytta som möjligt. Trafikverket har inlett det arbetet och ämnar fortsätta vilket är positivt.

Energimyndigheten vill också peka på vikten av att arbeta nära branschen i denna fråga, i och med att det naturligtvis är branschens respons på regelförändringen som avgör vilken nytta vad gäller transporteffektivitet som detta innebär. Trafikverkets förslag om ett forum för dialog tillsammans med branschen om införande av HCT-fordon är positivt.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektören Robert Andrén. Vid den slutliga handläggningen har därutöver deltagit avdelningschefen Gustav Ebenå, chefsjuristen Rikard Janson samt enhetschefen Maria Westrin. Föredragande har varit seniora rådgivaren Kristina Holmgren.

Robert Andrén

Beslutet har fattats elektroniskt i Energimyndighetens ärendehanteringssystem.